

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

14. februar 2011
J.nr. 11-203-72

Endeligt svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 44 af 6. januar 2011
(alm. del §7).

Spørgsmål:

Finansministeren bedes oplyse, hvor mange ressourcer (årsværk og kroner), som kan frigives i den samlede offentlige sektors budgetter, hvis de offentligt ansattes betalte frokostpause på 30 minutter blev opgivet uden anden form for lønkom-pensation.

Svar:

Efter de arbejdstidsregler, der gælder for størsteparten af de offentligt ansatte, medregnes pauser, hvis de varer mindre end ½ time og den ansatte står til rådighed for arbejdsgiveren og ikke må forlade arbejdsstedet.

Enkelte grupper har dog et egentligt overenskomstfastsat krav på en betalt spise-pause på ½ time pr. dag.

Den præcise andel ansatte i den offentlige sektor med betalt spisepause er ikke kendt, jf. Lønkommissionens redegørelse maj 2010.

På baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse og beregninger foretaget af DA skønnes det imidlertid, at godt otte ud af ti ansatte i staten, kommunerne og regionerne har op til ½ times betalt spisepause pr. dag. Tilsvarende skønnes at gælde for knap fire ud af ti i den private sektor. Det skal bemærkes, at Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse er en selvrapporteret stikprøveundersøgelse, som følgelig er forbundet med nogen usikkerhed.

En medarbejder, der arbejder 37 timer om ugen fordelt på fem arbejdsdage, og som holder en daglig spisepause på ½ time, har en arbejdstid på 34,5 timer om ugen, når spisepausen fraregnes. Spisepausen svarer dermed til 7,25 pct. af den ugentlige arbejdstid på 34,5 timer i dette eksempel. For en medarbejder, der arbejder mere end 37 timer om ugen, eksempelvis ved overarbejde, bliver effekten mindre end 7,25 pct.

For deltidsansatte medarbejdere er problemstillingen vanskeligere. For en medarbejder med 32 timers arbejdsuge og fire arbejdsdage er effekten mindre. Omvendt

er effekten større end 7,25 pct. for en medarbejder med 30 timers arbejdsuge fordelt på fem dage, hvis medarbejderen holder en spisepause af samme længde som fuldtidsansatte.

Endvidere gælder det generelt, at effekten reduceres, hvis der holdes mindre end 29 minutters pause.

Det er ikke muligt at opgøre den præcise værdi af betalt spisepause i årsværk og kroner.

Til besvarelse af spørgsmålet er der lavet en overslagsberegning med udgangspunkt i effekten på 7,25 pct. og under den forudsætning, at den betalte spisepause afholdes fuldt ud af alle, der har adgang til betalt spisepause. Der er i overslagsberegningen taget højde for ferie, sygedage, barsel etc.. Disse forhold reducerer effekten med 15-20 pct.

Til overslagsberegningen knytter sig følgende forudsætninger:.

- 80 pct. af de offentligt ansatte har adgang til betalt spisepause, jf. Arbejdskraftundersøgelsen
- Der regnes i årsværk – således er deltidsansatte omregnet til årsværk
- Et gennemsnitligt årsværk med betalt spisepause er ansat 5 dage om ugen og holder 29 minutters spisepause dagligt
- Ingen med betalt spisepause udfører arbejde i spisepausen, dvs. pausen indregnes med fuld værdi, jf. ovenstående
- Effekten som følge af ferie, sygedage, barsel etc. er reduceret med 15 pct. for den statslige sektor og 20 pct. for den kommunale/regionale sektor, jf. ovenstående

Overslagsberegningen viser således – under ovennævnte forudsætninger - hvor stor en del af arbejdstiden, som den betalte frokostpause udgør, og den betalte frokostpause er omregnet til årsværk og til kroner (dvs. lønudgift).

Det anslås, at den betalte frokostpause omregnet til årsværk samlet set udgør 35.000 årsværk, svarende til en lønudgift før skat på ca. 14 mia. kr., heraf 10 mia. kr. i kommuner og regioner og 4 mia. kr. i staten.

Det bemærkes, at der i overslagsberegningen ikke er taget højde for:

- De tilfælde, hvor de fulde 29 minutter reelt ikke holdes som spisepause
- Den værdi, der følger af, at medarbejderen er til rådighed for arbejdsgiveren
- At arbejdsgiveren kan placere pausen fleksibelt

Ifølge ovennævnte arbejdskraftundersøgelse har knap fire ud af ti af de privatan-satte adgang til betalt frokost mod godt otte ud af ti i den offentlige sektor. Hvis andelen med adgang til betalt frokost i den offentlige sektor svarede til andelen i den private sektor, ville effekten således udgøre ca. 50 pct. af ovenstående overslagsberegning.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen